

Hlásenie o pacientovi po transplantácii pľúc
Národný register chronických pľúcnych chorôb
Metodický pokyn

Obsah

Všeobecná časť	2
Ochrana osobných údajov	2
Spôsob poskytovania údajov do registra	3
Vypĺňanie formulára	3
Prístup k údajom pre zdravotníckych pracovníkov	4
Špecifická časť	4
Zbierané údaje	4
Špecifikácia hlásenia	4
Obsahová charakteristika	4
Okruh spravodajských jednotiek	5
Špecifikácia modulov v hlásení	5-6

Kontakt

MUDr. Alena Cvopová

Lazaretská 26, 811 09 Bratislava

telefón: +421 2 57 269 767, e-mail: alena.cvopova@nczisk.sk

Všeobecná časť

Národné zdravotné registre sú špecifické informačné systémy, ktoré vytvárajú prostredie pre zhromažďovanie, spracovávanie a analyzovanie údajov o hromadne sa vyskytujúcich a spoločensky závažných skupinách chorôb v SR.

Národné zdravotné registre vedie podľa **zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI). Zoznam hlásení do národných zdravotných registrov, ich charakteristiky, podrobnosti o obsahu národných zdravotných registrov, postupe, metódach, okruhu spravodajských jednotiek a lehotách hlásení do národných zdravotných registrov ustanovuje **Vyhláška MZ SR č. 74 /2014 Z. z.**

Zákon č. 153/2013 Z. z. určuje **povinnosť hlásiť** vybrané ochorenia zdravotníckym zariadeniam Slovenskej republiky, ktorým bolo na základe povolenia Ministerstva zdravotníctva SR pridelené povolenie vykonávať činnosť v danej špecializácii.

Výstupy z príslušných databáz sú podnetom pre optimalizáciu intervenčných opatrení nielen v zdravotnej, ale aj v ekonomickej a sociálnej oblasti. Ich efektivita by mala určovať stratégiu zdravotnej politiky v SR. Pri správe registrov NCZI úzko spolupracuje s hlavnými odborníkmi MZ SR a ďalšími špecialistami. Obsahová náplň hlásení sa vypracováva v spolupráci s hlavným odborníkom Ministerstva zdravotníctva SR pre danú oblasť alebo klinickým garantom určeným odbornou spoločnosťou. Zohľadňuje klinicko - epidemiologické ukazovatele pre monitorovanie trendu vývoja ochorení s cieľom charakterizovať situáciu na úrovni regionálnej, národnej, ale aj prispievať do medzinárodných databáz.

Ochrana osobných údajov

Informácie zhromažďované v národných zdravotných registroch spĺňajú prísne kritériá na ochranu osobných údajov v informačných systémoch, ktoré sú definované v zákone **č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov** a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Z registrov preto možno publikovať len súhrnné údaje o výskyte sledovaného ochorenia, ale v žiadnom prípade nie údaje o jednotlivých pacientoch. S osobnými údajmi v registri sa zaobchádza ako so zdravotnou dokumentáciou v zmysle zákona **č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.**

Spôsob poskytovania údajov do registra

Údaje možno poskytovať dvomi spôsobmi:

A. zasielanie údajov prebieha cez „**Informačný systém zdravotníckych indikátorov**“ prístupný cez webové rozhranie <https://www.nczisk.sk/Web aplikacia ISZI>. Do systému sa užívateľ prihlási pomocou prideleného užívateľského mena a hesla. Prihlasovacie údaje do aplikácie sú identické, ako pri plnení iných vykazovacích povinností voči NCZI.

V prípade, že sa poverí zasielaním údajov iná osoba v rámci PZS, odporúča sa jej vytvoriť referentský prístup pre tento typ záznamu. Postup pre vytvorenie referentských prístupov je uvedený v časti Vysvetlivky v ISZI.

B. Spravodajská jednotka môže výstupy zo svojho informačného systému (vo forme XML súboru) uložiť cez zabezpečenú sieť do informačného systému ISZI aj využitím funkcionality Upload alebo Webovou službou a to podľa príslušných XML dátových rozhraní zverejnených na webovom sídle NCZI.

V prípade otázok týkajúcich sa **funkčnosti a používania webovej aplikácie ISZI** kontaktujte NCZI prostredníctvom [Kontaktného centra NCZI](#), alebo prostredníctvom mailovej adresy podatelna@nczisk.sk s **uvedením IČO** príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

Vypĺňanie formulára

Každé hlásenie je rozdelené do niekoľkých častí (**modulov**). Základne moduly identifikujú zariadenie a hlásenú osobu. Je potrebné uviesť rodné číslo, z ktorého sa v niektorých hláseniach automaticky prepočíta dátum narodenia.

Ďalšie moduly sú špecifické, týkajú sa obsahového zamerania ukazovateľov, ktoré sú v hlásenom prípade sledované z rôzneho hľadiska s očakávanými epidemiologickými výstupmi. Podľa potreby je zadanie príslušného ukazovateľa obmedzené na výber zo zoznamu hodnôt (číselníky).

Pri každom uložení hlásenia prebehne kontrola vyplnenia všetkých povinných položiek. Ak niektoré **povinné položky** (označené*) nie sú vyplnené, objaví sa oznam, ktorý užívateľa naviguje na chýbajúcu položku. Pri chybnom zadaní kontrolovaného údaje sa v danom riadku zobrazí červený výkričník a upozornenie o akú chybu sa jedná. Kým sa v hlásení nachádzajú chyby, hlásenie ostáva rozpracované a nemôže sa odoslať, kým sa chyby neodstránia.

Po vyplnení formulára sa stlačí tlačidlo „ukončiť úpravu“ alebo „uložiť priebežne“. Rozpracované hlásenia možno pred odoslaním kedykoľvek upravovať. Po stlačení tlačidla „Odoslať“ už nie je možné hlásenie upravovať, odoslané hlásenia sú pre spravodajskú jednotku dostupné len na čítanie. Ak SJ zistí chybu už v odoslanom hlásení, môže požiadať NCZI o spätné odoslanie na opravu.

Prístup k údajom pre zdravotníckych pracovníkov

Ak má lekár záujem o zaslanie údajov vlastných pacientov, ktoré poskytol národnému registru, odošle mailom krátky text s požiadavkou na adresu info@nczisk.sk. Táto možnosť môže byť modifikovaná v zmysle zákona na ochranu osobných údajov, za predpokladu, že informačne systémy SJ budú databázu takýchto pacientov ukladať primárne v IS SJ.

Pokiaľ nejde o pacientov ošetrojúceho lekára, resp. lekára, ktorý prípady do registra hlásil, individuálne údaje o zdravotnom stave jednotlivcov nie sú poskytované. Klinický garant príslušného registra (zvyčajne hlavný odborník MZ SR) má možnosť požiadať o databázu príslušného registra, redukovanú o základné identifikačné údaje pacienta.

Špecifická časť

Zbierané údaje

Národný register chronických pľúcnych chorôb zahŕňa aj hlásenie o pacientovi po transplantácii pľúc. Tento komplikovaný chirurgický výkon sa v Slovenskej republike nevykonáva. Od času, kedy je hlásna povinnosť (rok 2014) sa tento výkon vykonával vo Viedni v Rakúskej republike, v posledných rokoch slovenskí pacienti sú operovaní v Českej republike (v Prahe).

Špecifikácia hlásenia

Hlásenie je vedené pod názvom „Hlásenie o pacientovi po transplantácii pľúc“ (ZR_TRP).

Obsahová charakteristika

Obsahom zhromažďovaných a spracovávaných údajov je zaevidovanie pacientov po transplantácii pľúc, uvedenie diagnózy, ktorá viedla k transplantácii a typu lokalizácie transplantácie.

Samotný výkon sa vykonáva v Prahe, nie v Slovenskej republike. V minulosti sa vykonával vo Viedni.

Okruh spravodajských jednotiek

Poskytovateľ ambulancnej zdravotnej starostlivosti prevádzkujúci pneumologicko - ftizeologickú ambulanciu - týka sa len jedinej ambulancie, ktorá tieto hlásenia na NCZI zasiela (UNB - Ružinov).

Špecifikácia modulov v hlásení

Predmetné hlásenie pozostáva zo štyroch modulov.

Identifikácia zariadenia (Modul 00)

Do systému sa môžu prihlásiť a prispievať len oslovené spravodajské jednotky. Po otvorení formuláru sú požadované identifikačné údaje vyplnené automaticky. Ako kontaktná osoba sa uvádza meno lekára zodpovedného za vyplnenie hlásenia.

Identifikačné údaje pacienta (Modul 01)

Rodné číslo, meno a priezvisko sa zadá podľa preukazu totožnosti, ide o povinné položky. Podľa rodného čísla sa po stlačení tlačidla „Uložiť priebežne“ automaticky dopočíta dátum narodenia, vek pacienta a určí sa pohlavie. Miesto bydliska - názov obce sa vyberá z číselníku, kód obce sa vo formulári nastaví automaticky. Ide o povinnú položku, označenú *, v prípade ak sa nevyplní, systém hlási chybu a výkaz sa nedá odoslať. Je možné uviesť aj ulicu trvalého pobytu.

Špecifikácia diagnózy, stavu pacienta podľa MKCH-10 (Modul 02)

Určenie diagnózy pacienta, prípadne stav je potrebné vybrať z číselníka:

- C 96.6 Unifokálna histiocytóza z Langerhansových buniek,
- D 18.18 Lymfangióm iného miesta,
- E 84.0 Cystická fibróza s pľúcnyimi prejavmi,
- E 84.87 Cystická fibróza s inými viacpočetnými prejavmi,
- I 27.0 Primárna pľúcna hypertenzia,
- J 44.99 Chronická obštrukčná choroba pľúc bližšie neurčená,
- J 84.9 Choroba interstícia pľúc, bližšie neurčená,
- Q 85.1 Tuberózna skleróza,
- T86.81 Zlyhanie a odvrhnutie transplantovaných pľúc.

Ak je diagnóza mimo výberu, je potrebné ju uviesť slovne. Zamestnanec NCZI môže v tomto module doplniť kódy OMIM a ORPHA.

Transplantácia pľúc, vybrané údaje (Modul 03)

Dátum transplantácie je povinná položka, označená „*“. Ak nie je známy presný dátum transplantácie napíše sa 31.12. Z tohto dátumu sa dopočíta vek pacienta v čase transplantácie.

Rovnako je povinný aj typ transplantácie – lokalizácia, vyberie sa z číselníka:

1. Lavostranná transplantácia pľúc
2. Pravostranná transplantácia pľúc
3. Obojstranná transplantácia pľúc
4. Transplantácia srdce-pľúca
5. Iná

Zdravotnícky pracovník, ktorý vyplní hlásenie, môže uviesť aj dátum úmrtia, prípadne ho doplní pracovník NCZI.

Poznámka (Modul 04)

Odkazy pre prevádzkovateľov registra, príp. poznámky potrebné pre vyhodnotenie.